

paa det Bestemteste fralægge mig som min Hensigt. Og naar der ved samme Leilighed blev hentydet til, at den forrige Commission næsten kun bestod af høie Geistlige, høitstaaende Embedsmænd og et Par kjøbenhavnske Borgere, — jeg huffer ikke Tallene —, ja saa indrømmer jeg ikke blot Sandheden af denne Meddelelse, men jeg takker for Bemærkningen. Det viser kun, at denne Commission ogsaa forsaavidt kom under underlige Varfler. Men det kunde derfor jo vel være, at en anden Commission, der kom fra en anden Side, vilde komme under andre Varfler og indrømme den kristelige Tro og Erfaring hos Lægsfolk — ligesom ogsaa indrømme Provindsbeboerne større Afgang til at tage Deel i Forhandlingerne — en ganske anden Plads, end der var indrømmet den i den forrige. Jeg maa bestrænge, at jeg af det meget ubeførlige Foredrag af det ærede Medlem har overhørt Et eller Andet, men jeg haaber ligesom han, at vi skulle have Leilighed til at stifte Ord i denne Sag. Og jeg skal altid bestræbe mig for aabent og oprigtigt at gjøre det høie Thing bekendt med min Bestrængning af Sagen: der skal Intet blive skjult.

Forsaavidt som den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Valgfreds (Bærtelsen) har bemærket, at jeg havde misforstaaet ham, saa er det fuldkommen rigtigt; jeg saae det, saasnart det laae trykt for mig. Jeg sagde ogsaa dengang, jeg henvendte mig til ham, „hvis jeg hørte ret“, og det viser sig jo, at jeg ikke har hørt ret, men har misforstaaet ham, hvorfor jeg beder om Forladelse. Jeg udtaler ved den Leilighed det Haab, at han og jeg, uagtet det lader til, at vi, naar vi staae saa langt fra hinanden, kunne misforstaae hinanden, dog maaskee paa flere Punkter, inden denne Samlings Slutning, skulle komme til Forstaaelse med hinanden.

Forsaavidt det ærede første Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther) be- svarede de Bemærkninger, som jeg tillod mig at gjøre med Hensyn til Slytteforeninger, saa har han ganske vist ogsaa Ret deri, og jeg til- staaer, at jeg heller ikke har hørt, at han kun talte om Slytteforeninger og ikke om Under- støttelser til Øvelser i Riffelskydning ved de lærde Skoler, og at jeg desuagtet, da jeg tog

Ordet, kom til at hentyde dertil. Jeg forstod nemlig det, han sagde, som angaaende begge Dele. Hvad den Mellemstants angaaer, som jeg troer, han nu berørte, at han ikke havde seet Beløbet i Budgettet, men at den maatte skjule sig i en eller anden Anmærkning — det troer jeg, at han yttrede — kan jeg ikke være ganske enig med ham. Saavidt jeg seer, staaer der Side 111 som Nr. 14 nederst paa Siden „Til Underviisning af de lærde Skolers Disciple i Strydebaabens Brug“, og der er Anmærkninger dertil, hvor der er Forklaring om, hvorfor der er begjært 1310 Rd., og hvor der er udtalt et Haab om, at der kun vil blive brugt 1100 Rd. herefter. Smidlertid, det er ikke Hovedsagen. Hovedsagen er jo vel Udtalelserne om Sagen i sig selv, og saa troer jeg rigtignok, at, hvad jeg udtalte, ogsaa har sin Grund, og jeg skal gjerne vise det med Hensyn til Adelsmærket. Jeg mener nemlig paa den ene Side, at vi ere enige om, — og det behøvede jeg ikke at forudstikke nogen Bemærkning om, — at enhver Forret, der er knyttet til Adel, er hævet, og at det er Tidens Mand, ikke blot her, men allevegne. Men jeg mener ogsaa, at vi ere enige om, at Historien, at For- tiden kjender Adels Betydning og Indflydelse ikke blot fra den onde, men ogsaa fra den gode Side, og kan vidne om, at i sin Tid Adel og Ødel ikke blot i Sproget have grændset nær til hinanden. Og nu er det langt fra mig at mene, at man enten med 4000 Rd. eller med 400,000 Rd. kan gjøre Folket til ædelt. Men det er desuagtet i mine Tanker forædlende, opløftende og oplivende netop ogsaa for Ungdommen, foruden at den til en vis Tid kaldes under Vaaben til Fædrelandets Forsvar, at den saa ogsaa shyles med Vaabenbrug, som en lystig, som en frisk og freidig Øvelse, og det er en Retning hos den yngre Slægt, som der i mine Tanker vel vil kunne være Anledning til at anvende et lille Beløb paa at understøtte. Hvad særligen de latinste Drengene angaaer, — ja til dem hører jeg ogsaa, — saa maa den ærede Taler have en lille Smule Medlidenshed med os (Winther: Ja, de gaar i Skole). Jeg, det er vel sandt, jeg mener netop ogsaa dem; jeg har selv gaaet i latinsk Skole og veed, hvorledes de latinste Drengene have det, og veed, at de ere idetmindste for en Deel ilde